

MANUÁL na prácu s Registrom zamestnaní

Bratislava 2012

NÁRODNÝ PROJEKT:
Národná sústava povolání v Slovenskej republike

Typ projektu: Neinvestičný

www.esf.gov.sk

Termín realizácie projektu: 07/2009 – 06/2012

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Obsah

Zoznam skratiek	- 2 -
Úvod.....	- 3 -
Prístup do Registra zamestnaní	- 4 -
Funkcie v informačnom systéme NSP	- 5 -
Pomocník v Registri zamestnaní.....	- 6 -
Domovská stránka – Vitajte na stránkach Registra zamestnaní	- 6 -
Zoznam zamestnaní vo vybranej pracovnej oblasti.....	- 9 -
Karta zamestnania	- 10 -
Charakteristika jednotlivých položiek tvoriacich štruktúru karty zamestnania.....	- 12 -
Ďalšie položky štruktúry NŠZ.....	- 16 -
Záver.....	- 19 -
Kontakty	- 19 -

Zoznam skratiek

NSP	Národná sústava povolání
NSK	Národná sústava kvalifikácií
NŠZ	Národný štandard zamestnania
SK NACE Rev. 2	Štatistická klasifikácia ekonomických činností
ISCO-08	Medzinárodná štandardná klasifikácia zamestnaní
SK ISCO-08	Národná klasifikácia zamestnaní
EKR	Európsky kvalifikačný rámec
ISCED	Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelania
KOV	Klasifikácia odborov vzdelania
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Realizačný tím NSP	TREXIMA Bratislava, spol. s r. o.

Podrobný slovník pojmov nájdete v hornej časti stránky sustavapovolani.sk

The screenshot shows the top navigation area of the website. It includes a search bar with the text "Hľadať v článkoch" and a magnifying glass icon. To the right of the search bar are five navigation buttons: "Register zamestnaní" (blue), "Register kompetencií" (light blue), "Informácie o NSP" (green), "Sektorové rady" (yellow), and "Klasifikácia zamestnaní" (orange). Above these buttons are logos for "SÚSTAVA POVOLANÍ" (with the tagline "Váš partner na trhu práce"), "MPSVR SR", "Európska únia" (with the European Union flag), "Európsky sociálny fond", and "ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLÚZIA". At the top right, there is a grey navigation bar with a home icon and four menu items: "Slovník pojmov" (circled in red), "Otázky a odpovede", "Médiá", and "Kontakt".

Úvod

Cieľom národného projektu – Národná sústava povolání (ďalej len „NSP“) je vybudovať ucelený informačný systém opisu štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta (národných štandardov zamestnaní – ďalej len „NŠZ“). Systém určuje požiadavky na odborné zručnosti a praktické skúsenosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce. Tvorba a aktualizácia NSP spadá pod **gesciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR**. Národný projekt zabezpečuje a koordinuje Centrum vzdelávania MPSVR SR v spolupráci s orgánmi štátnej správy, územnej a miestnej samosprávy, vzdelávacími inštitúciami, zamestnávateľmi, zástupcami zamestnávateľov, zástupcami zamestnancov a ďalšími odborníkmi. NSP je základným systémovým rámcom na tvorbu Národnej sústavy kvalifikácií, a to najmä v oblasti tvorby kvalifikačných a hodnotiacich štandardov.

Register zamestnaní je jadrom informačného systému NSP (sustavapovolani.sk). Obsahuje databázu NŠZ v triedení podľa ekonomických činností v rámci Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2, Medzinárodnej štandardnej klasifikácie zamestnaní ISCO-08 a Klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08. Register zamestnaní sa vytvára na platforme sektorových rád (sustavapovolani.sk/sektorove-rady) a je prezentovaný na stránke registerzamestnani.sk. NŠZ je tvorený uceleným opisom aktuálnych požiadaviek zamestnávateľov na kvalifikovanú pracovnú silu. V rámci projektu NSP je jedným z hlavných výstupov činnosti sektorových rád a tvorí neoddeliteľnú súčasť procesu monitorovania potrieb trhu práce v nadväznosti na zobrazenie aktuálneho stavu, resp. na prognózovanie požiadaviek trhu práce v budúcnosti.

Z hľadiska používanej terminológie sa za kľúčové pojmy považujú **povolanie a zamestnanie**.

Pod **povoláním** sa rozumie štandardizované zhrnutie kompetencií (vedomostí, zručností, spôsobilostí) uznaných formálnym systémom vzdelávania, ktoré umožňujú výkon zamestnaní so spoločnými kvalifikačnými požiadavkami. Povolanie je úplná kvalifikácia pre výkon pracovných činností s rovnakým kvalifikačným základom získaná zvyčajne formálnym vzdelávaním.

Zamestnanie je výkon pracovnej činnosti na základe osvojených vedomostí, zručností a spôsobilostí jednotlivcom na pracovnom mieste. Táto činnosť oprávňuje vykonávateľa na príjem zo závislej činnosti alebo na dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Zamestnanie je možné vykonávať aj s čiastočnou kvalifikáciou pre dané povolanie, pričom táto kvalifikácia nemusí byť formálne uznaná.

Manuál je určený všetkým používateľom, ktorí sa zaujímajú o slovenský trh práce. Jeho cieľom je prehľadnou formou objasniť postup pri využívaní nástroja Register zamestnaní. V registri sa pravidelne zverejňujú vytvorené NŠZ v súlade s vecným a časovým harmonogramom projektu. Ich finálnu verziu odsúhlasujú sektorová rada a Aliancia sektorových rád ako nadriadený orgán a garantujú ju v podmienkach celej Slovenskej republiky.

Prístup do Registra zamestnaní

Ako prvý krok je potrebné zadať do internetového prehliadača **sustavapovolani.sk**. Načíta sa domovská stránka **informačného systému NSP** pozostávajúceho z nasledujúcich častí:

- o Register zamestnaní,
- o Register kompetencií,
- o Informácie o NSP,
- o Sektorové rady,
- o Klasifikácia zamestnaní.

Na domovskú stránku Registra zamestnaní sa možno dostať kliknutím na **modré tlačidlo „Register zamestnaní“**. Zároveň je možné na domovskej stránke informačného systému NSP využiť **fulltextový vyhľadávač zamestnaní**, kde sa vloží reťazec slov, časť slova, prípadne číselný kód medzinárodnej, resp. novej národnej klasifikácie zamestnaní a klikne na tlačidlo „Vyhľadať“ alebo „ENTER“. Zadaný reťazec písmen musí mať minimálne 3 znaky. Po vyhľadaní sa zobrazí zoznam zamestnaní, ktoré vyhovujú zadanému kritériu, s možnosťou filtrovania podľa pracovných oblastí (v zmysle divízií SK NACE Rev. 2).

Obrázok č. 1: Domovská stránka informačného systému NSP

SÚSTAVA POVOLANÍ
Váš partner na trhu práce

EVROPSKA UNIE
Európsky sociálny fond
ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLUZIA

Hľadať v článkoch Register zamestnaní Register kompetencií Informácie o NSP Sektorové rady Klasifikácia zamestnaní

Čo je Národná sústava povolaní?

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti definuje NSP ako celoštátny, jednotný informačný systém opísu štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta.

Vitajte na stránkach Národnej sústavy povolaní

Prosím, zadajte názov zamestnania **Vyhľadať**

Napr.: murár, kuchár.

Národná sústava povolaní Vám ponúkuje:

- ✓ verejne dostupný národný Register zamestnaní slovenského trhu práce
- ✓ možnosť spoznať požiadavky zamestnávateľov na kvalifikovaný výkon zamestnaní
- ✓ rýchlu orientáciu v ponukách ďalšieho vzdelávania

[Prejsť na Register zamestnaní »](#)

Výhody pre Vás

Bezplatný prístup k Registru zamestnaní

Potrebuje sa dozvedieť viac o vybranom zamestnaní? Vstúpte do databázy národných štandardov zamestnaní.

[Prejsť na Register zamestnaní](#)

Bezplatný prístup k Registru kompetencií

Chcete poznať požiadavky zamestnávateľov na odborné vedomosti, odborné zručnosti a všeobecné spôsobilosti potrebné na kvalifikovaný výkon zamestnaní?

[Prejsť na Register kompetencií](#)

Pre zamestnávateľov

Získajte aktuálny prehľad požiadaviek na pracovnú silu na základe vlastného aktívneho zapojenia sa do monitorovania potrieb trhu práce.

[Vstup do privátnej zóny](#)

Novinky

09.09.2011
■ [Knižnica národného projektu NSP](#)

01.07.2011
■ [Informačný systém NSP v ostrej prevádzke](#)

30.06.2011
■ [Sektorové rady pre verejnosť](#)

23.06.2011
■ [Pracovné rokovanie zástupcov MŠVVaŠ SR, MPSVR SR a expertov NSP](#)

15.06.2011
■ [Séria prvých rokovaní sektorových rád úspešne ukončená](#)

[Archív noviniek »](#)

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklužia.

www.esf.gov.sk

Register zamestnaní je priamo prístupný aj prostredníctvom domény registerzamestnani.sk.

Funkcie v informačnom systéme NSP

Jednotlivé **funkcie informačného systému NSP** možno aktivovať príslušnými tlačidlami počas celého procesu práce s ním. Trvalo sú zobrazované v hornej a dolnej časti stránky (označované aj ako hlavička a pätička stránky).

V **hlavičke stránky** sa zobrazujú nasledovné položky:

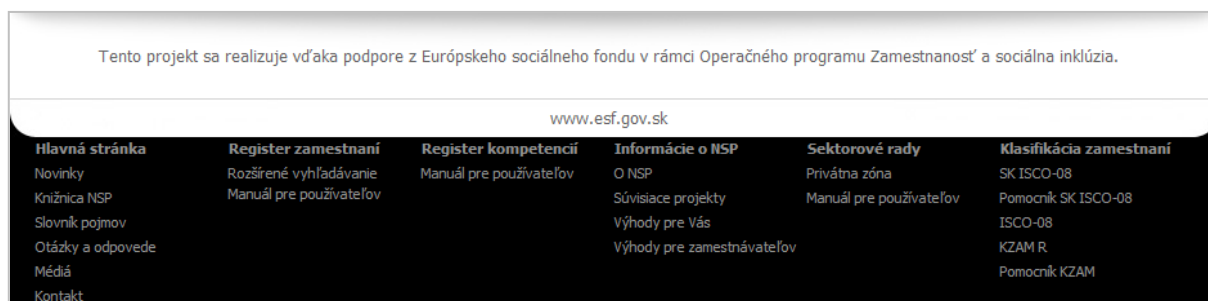
- *Ikonka domčeka* – vráti používateľa na domovskú stránku NSP.
- *Slovník pojmov* – slúži na vysvetlenie odbornej terminológie a skratiek používaných v súvislosti s projektom NSP.
- *Otázky a odpovede* – zobrazenie najčastejšie kladených otázok k projektu NSP aj s odpoveďami a možnosť prostredníctvom textového poľa poslať ľubovoľnú otázku alebo pripomienku k NSP Realizačnému tímu NSP.
- *Médiá* – články súvisiace s projektom NSP, ktoré boli publikované v tlači, newsletter o NSP, textové materiály týkajúce sa projektu a multimediálne položky.
- *Kontakt* – kontaktné údaje na realizátorov projektu.
- *Logá NSP, Centra vzdelávania MPSVR SR, Európskeho sociálneho fondu a Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia* – po kliknutí na logo NSP sa možno vrátiť na domovskú stránku NSP.

Obrázok č. 2: **Hlavička stránky**

V **pätičke stránky** sa zobrazuje navigačné menu (mapa stránok), ktoré uľahčuje orientáciu a prácu s informačným systémom NSP a umožňuje dostať sa urýchlene na príslušnú stránku.

Obrázok č. 3: **Pätička stránky**

Pomocník v Registri zamestnaní

Na vybraných stránkach Registra zamestnaní je k dispozícii tlačidlo „**Pomocník**“. Ide o metodickú pomôcku pre používateľov registra, ktorej účelom je pomenovať a textovými informáciami vysvetliť funkcionality jednotlivých tlačidiel a stránok registra. Pomocník vo forme textových informácií vysvetľuje používateľovi funkcionality vybranej stránky, na ktorej sa nachádza.

Obrázok č. 4: **Pomocník**

The screenshot shows the website interface for the Register of Occupations. At the top, there are logos for the 'SÚSTAVA POVOLANÍ' (System of Occupations), the Ministry of Education, Science and Sports, the European Union, and the European Social Fund. A navigation bar includes links for 'Slovník pojmov', 'Otázky a odpovede', 'Médiá', and 'Kontakt'. Below this is a search bar with the text 'Národný štandard zamestnania: Prosím, zadajte názov zamestnania' and a search button labeled 'Vyhľadať'. A red circle highlights a link labeled 'Pomocník' next to the search button. The main content area is titled 'Auditor' and 'Všeobecné spôsobilosti'. It lists various competencies such as 'digitálna gramotnosť', 'prezentovanie', 'rozhodovanie', 'samostatnosť', 'tímová práca', 'analyzovanie a riešenie problémov', and 'jednanie s ľuďmi'. Each competency has a corresponding level indicator (e.g., 'Nutná', 'Pokročilá').

Prechádzanie stránkami Registra zamestnaní

Domovská stránka – Vitajte na stránkach Registra zamestnaní

Domovská stránka Registra zamestnaní ponúka stručnú informáciu o tomto nástroji. Na stránke sa nachádza **zoznam pracovných oblastí**, v ktorých sú spracované štandardné opisy zamestnaní (vo forme NŠZ). Tento zoznam a jeho zatriedenie k jednotlivým odvetviám vychádza zo **Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2**, ktorá je vydaná vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. júna 2007 v Z. z. č. 306/2007. Používateľ začína s **vyhľadávaním konkrétneho zamestnania**, o ktorom chce získať podrobnejšie informácie. **Vyhľadávať možno dvoma spôsobmi:**

- o kliknutím na vybranú **sekciiu**, kedy sa následne zobrazia **divízie**, ktoré spadajú pod vybranú sekciiu a po kliknutí na vybranú divíziu sa zobrazí zoznam zamestnaní, ktoré boli zatriedené do vybranej divízie (zoradené zostupne podľa požadovaného stupňa vzdelania) – zároveň už po kliknutí na vybranú

sekcii má používateľ možnosť zobrazíť všetky zamestnania, ktoré boli zatriedené pod vybranú sekcii, bez nutnosti nazrieť do príslušnej divízie,

- o pomocou **fulltextového vyhľadávača** v hornej časti stránky na modrej horizontálnej lište, kde sa vloží reťazec slov, časť slova, prípadne číselný kód medzinárodnej, resp. novej národnej klasifikácie zamestnaní a klikne na tlačidlo „Vyhľadať“ alebo „ENTER“. Zadaný reťazec písmen musí mať minimálne 3 znaky.

Príklad: V prípade, že chcete vyhľadať zamestnanie *Hutník vysokopeciar*, vyberte sekcii C *Priemyselná výroba* a následne divíziu 24 *Výroba a spracovanie kovov*. Alebo zadajte názov *Hutník vysokopeciar*, resp. číselný kód 8121007 (vychádzajúc z Klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08) do fulltextového vyhľadávača a následne stlačte tlačidlo „Vyhľadať“ alebo „ENTER“.

Obrázok č. 5: Domovská stránka Registra zamestnaní

Okrem klasického fulltextového vyhľadávača je na modrej horizontálnej lište k dispozícii aj funkcia **„Rozšírené vyhľadávanie“** – pre používateľov, ktorí sa chcú o zamestnaniach dozvedieť iba vybrané informácie. Prostredníctvom tejto funkcie možno vyhľadanie informácií urýchliť. Najskôr je potrebné zadať podmienky vyhľadávania. Vyhľadávať zamestnania je možné podľa ich názvu, pracovnej oblasti (v zmysle sekcií a divízií SK NACE Rev. 2) a kvalifikačnej úrovne (v zmysle EKR a požadovaného stupňa vzdelania). Označením príslušných kategórií z NŠZ (napr. charakteristika, alternatívne názvy, odborné zručnosti a pod.) si používateľ vyberie, ktoré položky chce vyhľadať, aby sa následne zobrazili pri vyhľadaných zamestnaniach. Po zadaní všetkých vyhľadávacích kritérií a potvrdení tlačidlom **„Vyhľadať zamestnania“** sa zobrazí zoznam zamestnaní, ktoré vyhovujú zadanej podmienke, resp. podmienkam vyhľadávania. Po kliknutí na názov vyhľadaného zamestnania stránka nasmeruje používateľa na vyhľadané informácie o vybranom

zamestnaní. V prípade, že sa používateľ chce o vyhladanom zamestnaní dozvedieť podrobnejšie informácie, je potrebné kliknúť na tlačidlo „Karta zamestnania“, ktoré presmeruje používateľa na sumarizačnú kartu z databázy Registra zamestnaní. Vyhladané informácie o zamestnaniach si možno následne vytlačiť alebo exportovať do vybraných formátov (.pdf alebo .rtf súbor).

Príklad: V prípade, že potrebujete vyhľadať zamestnania z oblasti výroby a spracovania kovov, od ktorých sa požaduje úplné stredné odborné vzdelanie a zaujímajú Vás iba informácie o požadovaných odborných vedomostiach a zručnostiach, v rámci podmienok vyhľadávania vyberte sekciu C Priemyselná výroba, následne divíziu 24 Výroba a spracovanie kovov a požadovaný stupeň vzdelania úplné stredné odborné vzdelanie. Následne zakliknite položky „Odborné vedomosti“ a „Odborné zručnosti“ a stlačte tlačidlo „Vyhľadať zamestnania“.

Obrázok č. 6: Rozšírené vyhľadávanie

Rozšírené vyhľadávanie

Výber podmienok vyhľadávania:

Názov zamestnania:

Európsky kvalifikačný rámec: --Vybrať--

Požadovaný stupeň vzdelania: Úplné stredné odborné vzdelanie

Sekcia SK NACE Rev. 2: C Priemyselná výroba

Divízia SK NACE Rev. 2: 24 Výroba a spracovanie kovov

Výber položiek k zamestnaniu:

Charakteristika Požadovaný stupeň vzdelania Všeobecné spôsobilosti Prax

Alternatívne názvy ISCO-08 Odborné vedomosti [Vybrať všetky možnosti](#)

Sekcia SK NACE Rev. 2 SK ISCO-08 Odborné zručnosti [Zmazať všetky možnosti](#)

Divízia SK NACE Rev. 2 Regulované povolanie Certifikáty

Vyhľadať zamestnania

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

www.esf.gov.sk

Zoznam zamestnaní vo vybranej pracovnej oblasti

Po kliknutí na vybranú sekciu, resp. divíziu alebo po použití fulltextového vyhľadávачa sa **zobrazia zamestnania zoradené zostupne podľa požadovaného stupňa vzdelania**. Po výbere vybraného zamestnania (kliknutím na jeho názov, ilustračnú fotografiu alebo tlačidlo „Zobrazíť kartu zamestnania“) sa zobrazí jeho **karta**.

Obrázok č. 7: Zoznam vyhľadovaných zamestnaní

The screenshot shows the website interface for the Register of Occupations. At the top, there are logos for 'SÚSTAVA POVOLANÍ', 'Európska únia', and 'Európsky sociálny fond'. A search bar contains the text 'Národný štandard zamestnania: Prosím, zadajte názov zamestnania' and a 'Vyhľadať' button. Below the search bar, there are navigation tabs: 'Register zamestnaní', 'Register kompetencií', 'Informácie o NSP', 'Sektorové rady', and 'Klasifikácia zamestnaní'. The main content area is titled 'Vitajte na stránkach Registra zamestnaní' and features two dropdown menus: 'Sekcie' and 'Divízie'. The 'Sekcie' menu is open, showing options from 'A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybníctvo' to 'I Ubytovacie a stravovacie služby'. The 'Divízie' menu is also open, showing options from '10 Výroba potravín' to '40 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov'. Below these menus, there is a list of search results for 'Chemický špecialista technológ', including '10 Výroba potravín (2)', '19 Výroba koksú a rafinovaných ropných produktov (2)', '20 Výroba chemikálií a chemických produktov (3)', '22 Výroba výrobkov z gúmy a plastu (1)', '23 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov (7)', and '24 Výroba a spracovanie kovov (19)'. The results are followed by a section titled 'Výsledky vyhľadávania' and a sub-section 'Národné štandardy zamestnaní vyžadujúce vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa'. The main result is 'Chemický špecialista technológ', which includes a description of the role, an image of a person working at a computer, and a list of alternative names: 'Technológ v chemickej výrobe, Chemický inžinier - technológ, Technický pracovník - technológ'. A button 'Zobrazíť kartu zamestnania »' is located at the bottom right of the result card.

Karta zamestnania

Karta zamestnania poskytuje súhrnné informácie o vybranom zamestnaní, vrátane ilustračnej fotografie. Používateľ tak získava informácie o charakteristike vybraného zamestnania, jeho alternatívnych názvoch, zatriedení podľa SK NACE Rev. 2, EKR, požadovaného stupňa vzdelania, ISCO-08, SK ISCO-08, o tom, či je vybrané zamestnanie regulované osobitným právnym predpisom, jeho garancii, kompetenciách, certifikátoch a požadovanej praxi.

Štruktúra karty zamestnania:

- názov,
- charakteristika,
- alternatívne názvy,
- kód a názov/kódy a názvy SK NACE Rev. 2,
- kvalifikačná úroveň (podľa EKR a požadovaného stupňa vzdelania),
- kód a názov medzinárodnej klasifikácie zamestnaní – ISCO-08,
- kód a názov národnej klasifikácie zamestnaní – SK ISCO-08,
- regulované povolanie,
- kompetencie:
 - všeobecné spôsobilosti,
 - odborné vedomosti,
 - odborné zručnosti,
- certifikáty a ďalšie písomné osvedčenia,
- prax,
- garancia,
- akreditované vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania,
- oblasť pre vzdelávací systém:
 - kód KOV,
 - kvalifikačný štandard,
 - hodnotiaci štandard.

V prípade, že si používateľ prezerá kartu zamestnania a chce sa o niektorej z jej položiek dozvedieť viac, môže to zrealizovať dvoma spôsobmi:

- kliknutím na tlačidlo „**Podrobnosti**“ pri jednotlivých častiach opisu konkrétnej položky,
- výberom požadovaných informácií kliknutím na konkrétnu položku, resp. tlačidlo na **ľavej navigačnej lište**.

Pri prezeraní jednotlivých položiek z karty zamestnania je používateľom prostredníctvom ľavej navigačnej lišty k dispozícii tlačidlo „**Tlačiť**“, prostredníctvom ktorého si možno vytlačiť práve prezeranú stránku. Zároveň je prostredníctvom tlačidla „**Uložiť ako**“ vytvorená možnosť uložiť si vybrané položky z karty zamestnania do stanoveného formátu (.pdf alebo .rtf súbor).

V hornej časti stránky sa nad názvom vybraného zamestnania zobrazuje **navigačná cesta zobrazujúca oblasť národného hospodárstva**, do ktorého dané zamestnanie patrí. Táto cesta umožňuje prostredníctvom kliknutia rýchly návrat na prehľad zamestnaní pre danú oblasť.

Obrázok č. 8: Karta zamestnania

C Priemyselná výroba > 24 Výroba a spracovanie kovov > Hutník vysokopeciar

Karta zamestnania

Charakteristika

Kompetencie

Všeobecné spôsobilosti

Odborné vedomosti

Odborné zručnosti

Pripomienky a otázky

Garancia

Tlačiť
Uložiť ako

Hutník vysokopeciar

Charakteristika

Hutník vysokopeciar obsluhuje jednoúčelové stroje a špeciálne strojné zariadenia pri výrobe surového železa, ktoré slúžia na prípravu jednotlivých zložiek vsádzky do vysokej pece, váženie a dávkovanie substrátov a na ich dopravu k jednotlivým technologickým celkom vysokej pece; vykonáva činnosti súvisiace so spracovaním vedľajších produktov vznikajúcich pri výrobe surového železa; vykonáva kontrolnú činnosť a bežnú údržbu na obsluhovaných zariadeniach.

[Podrobnosti >](#)

Alternatívne názvy

Sekcia SK NACE Rev. 2

Divízia SK NACE Rev. 2

Európsky kvalifikačný rámec

Požadovaný stupeň vzdelania

ISCO-08

SK ISCO-08

Regulované povolanie

Sektorová rada

Strojník aglomerácie, Troskár

C Priemyselná výroba

24 Výroba a spracovanie kovov

Úroveň 3

Stredné odborné vzdelanie

8121 Operátori zariadení v hutníckom a zlievarenskom priemysle

8121007 Hutník vysokopeciar

Výkon tohto zamestnania nie je regulovaný osobitným právnym predpisom

Hutníctvo, zlievarenstvo, kováčstvo

Kompetencie

Všeobecné spôsobilosti

- fyzická zdatnosť
- kultivovaný písomný prejav
- manuálna zručnosť
- matematická gramotnosť
- pružnosť v myslení a rokovaní
- technická gramotnosť
- tímová práca

[Podrobnosti >](#)

Odborné vedomosti

- technológia výroby surového železa
- základy technológií v strojárstve a v kovovýrobe, základné druhy strojov a zariadení

[Podrobnosti >](#)

Odborné zručnosti

- obsluha zariadení zaist'ujúcich vykládku a nakládku produktov vysokej pece
- nastavovanie, ošetrovanie a údržba rôznych technologických zariadení zaist'ujúcich prevádzku vysokej pece
- riadenie ovládacích panelov na dopravu komponentov vysokej pece podľa jednotlivých druhov, pásovými dopravníkmi a ďalšími technologickými zariadeniami
- obsluha zariadení na spracovanie vysokopecnej vsádzky
- príprava surovín vysokopecnej vsádzky v predpísanom poradí a množstve

[Podrobnosti >](#)

Certifikáty a ďalšie písomné osvedčenie

Výkon tohto zamestnania nevyžaduje žiaden certifikát, ani písomné osvedčenie

Prax

Na výkon tohto zamestnania sa odporúča prax:

- aspoň 1 rok

Charakteristika jednotlivých položiek tvoriacich štruktúru karty zamestnania

Charakteristika zamestnania

Stručná informácia o obsahovej náplni vybraného zamestnania a základnom pracovnom zameraní. Pod charakteristikou vybraného zamestnania je k dispozícii tlačidlo „Podrobnosti“ a na ľavej navigačnej lište karty zamestnania tlačidlo „Charakteristika“ – po kliknutí na tieto tlačidlá sa používateľovi zobrazia okrem charakteristiky zamestnania aj jeho prípadné alternatívne názvy, zatriedenie podľa SK NACE Rev. 2 (s možnosťou zobrazenia vysvetliviek), EKR (s možnosťou zobrazenia súborov deskriptorov), požadovaný stupeň vzdelania (s možnosťou zobrazenia jeho charakteristiky), ISCO-08 a SK ISCO-08 (s možnosťou zobrazenia stromovej štruktúry kódovania).

Alternatívne názvy

Bližšia špecifikácia názvu vybraného zamestnania použitím názvov zaužívaných v odbornej/laickej verejnosti (slangové názvy), resp. v súčasnosti často využívaných názvov v cudzom jazyku (najmä anglickom).

Zatriedenie zamestnania do jednotlivých klasifikácií

Štatistická klasifikácia ekonomických činností (SK NACE Rev. 2)

Určenie divízie podľa **SK NACE Rev. 2** je spätnou kontrolou pri garancii NŠZ sektorovou radou. Každá sektorová rada tvorí a garantuje iba tie zamestnania, ktoré patria do okruhu zamestnaní v rámci stanovených divízií SK NACE Rev. 2. Zatriedenie zamestnaní podľa SK NACE Rev. 2 umožňuje **triedenie a vyhľadávanie zamestnaní podľa sekcií a divízií** na domovskej stránke Registra zamestnaní.

Predmetom klasifikácie sú všetky pracovné činnosti vykonávané ekonomickými subjektmi. Každá položka klasifikácie zahŕňa zoskupenie rovnorodých činností na príslušnom stupni triedenia. Používa sa pri všetkých štatistikách klasifikovaných podľa ekonomických činností. Určená je na kategorizáciu údajov, ktoré súvisia s ekonomickým subjektom ako štatistickou jednotkou.

Európsky kvalifikačný rámec (EKR) Požadovaný stupeň vzdelania

Na zohľadnenie požiadaviek zamestnávateľov, týkajúcich sa úrovne kvalifikácie na výkon daného zamestnania, sa NŠZ zatrieduje do zodpovedajúcej **úrovne EKR**, rovnako ako aj podľa **požadovaného stupňa vzdelania**.

EKR predstavuje spoločný európsky referenčný systém, ktorý spája národné kvalifikačné systémy rôznych krajín, pričom funguje ako prekladová pomôcka s cieľom väčšej prehľadnosti a zrozumiteľnosti kvalifikácií v rámci rôznych krajín a systémov v Európe. Má dva hlavné ciele: podporovať mobilitu občanov medzi krajinami a uľahčovať ich celoživotné vzdelávanie. EKR prepája národné kvalifikačné systémy a rámce jednotlivých krajín do spoločného európskeho

referenčného systému – **jeho ôsmich referenčných úrovni**. Tieto úrovne zastrešujú celú škálu kvalifikácií, od základných (úroveň 1, napr. školské vysvedčenia) až po vyššie úrovne (úroveň 8, napr. doktoráty).

Požadovaný stupeň vzdelania sa v zmysle zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon), resp. vysokých školách člení na: základné vzdelanie, nižšie stredné odborné vzdelanie, stredné odborné vzdelanie, úplné stredné odborné vzdelanie, úplné stredné všeobecné vzdelanie, vyššie odborné vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie prvého, druhého a tretieho stupňa.

Medzinárodná štandardná klasifikácia zamestnaní (ISCO-08)

Ide o jeden z ukazovateľov, ktorého priradenie je dôležité na **medzinárodné použitie**, ako aj v súvislosti s možnosťou filtrácie zamestnaní s identickými kódmi medzinárodnej klasifikácie zamestnaní.

ISCO-08 predstavuje revidovanú klasifikáciu zamestnaní, ktorú prepracovala Medzinárodná organizácia práce s cieľom poskytnúť klasifikáciu použiteľnú v ďalšom cykle sčítania obyvateľov, ako aj pre vnútroštátne služby zamestnanosti a vhodnú aj na iné použitie. Má štvorstupňovú hierarchickú štruktúru, na základe ktorej je možné všetky pracovné miesta agregovať do 436 podskupín, 130 skupín, 43 tried a 10 hlavných tried. V záujme porovnateľnosti údajov o zamestnaniach z členských štátov EÚ a ďalších európskych krajín je v hlavných zisťovaniach európskeho štatistického systému, na zber údajov o zamestnaniach, potrebné používať túto zrevidovanú klasifikáciu.

Klasifikácia zamestnaní SK ISCO-08

Priradenie 7-miestneho kódu **národnej klasifikácie zamestnaní** umožňuje porovnanie a kontrolu názvu NŠZ s názvom národnej klasifikácie zamestnaní. Tá predstavuje štandardizovaný rámec na usporiadanie informácií o zamestnaniach systematickým spôsobom, s cieľom sledovania zmien na trhu práce v súvislosti s rozvojom technológií, vznikom nových pracovných miest a pod. SK ISCO-08 nadobudla účinnosť dňa 10. januára 2012. Cieľom NSP je postupne vytvoriť opis pre každú jednotku zamestnania národnej klasifikácie zamestnaní.

Regulované povolanie

Regulované povolanie je povolanie, odborná činnosť alebo skupina odborných činností, ktorých výkon je podmienený splnením kvalifikačných predpokladov podľa osobitných právnych predpisov. Regulované povolanie možno vykonávať najmä na základe regulovaného vzdelávania. Ide napr. o profesie lekárov, architektov, advokátov, učiteľov a pod.

Dôležitá je tiež skutočnosť, či chce človek vykonávať konkrétne **povolanie v pracovnom pomere alebo ako samostatnú zárobkovú činnosť**, pretože to isté povolanie môže byť považované za regulované alebo neregulované podľa toho, či sa vykonáva v pracovnom pomere alebo ako samostatná zárobková činnosť. Napr. povolania murár, tesár alebo kaderník je možné vykonávať v pracovnom pomere bez uznania odbornej kvalifikácie (neregulované povolania), ale na ich samostatný

výkon ako podnikanie sa vyžaduje uznanie odbornej kvalifikácie (regulované povolania).

V prípade, že vybrané zamestnanie je regulované, k dispozícii je **informácia o právnom predpise, ktorý ho reguluje**. Ak vybrané zamestnanie nie je regulované, je uvedená informácia, že výkon tohto zamestnania nie je regulovaný osobitným právnym predpisom.

Kompetencie

Ide o kľúčovú oblasť NŠZ. **Kompetencie sa členia na všeobecné spôsobilosti, odborné vedomosti a odborné zručnosti**. Obsahujú podrobné požiadavky zamestnávateľov na pracovnú silu v rámci výkonu zamestnania.

Kompetencie priamo nadväzujú na obsahovú náplň NŠZ uvedenú v charakteristike, dopĺňajú ju a podrobnejšie špecifikujú. Predstavujú spôsobilosť použiť pri výkone zamestnania vedomosti získané vo vzdelávacom procese – pretransformované na zručnosti, vrátane osobných, charakterových vlastností a schopností, ktoré sú vyžadované zamestnávateľmi na úspešnú realizáciu pracovných činností. Pridelované sú k zamestnaniam na základe adekvátnosti k danému zameraniu s cieľom vyčerpávajúco opísať schopnosti, vedomosti a zručnosti potrebné na kvalifikovaný výkon daného zamestnania. Delia sa, v súvislosti s úrovňou dôležitosti, na **nutné** (sú potrebné na výkon) a **výhodné** (je výhodou ich mať).

Kompetencie tvoria samostatnú databázu, ktorá je integrovaná do **Registra kompetencií** v informačnom systéme NSP (registerkompetencii.sk). V ňom je umožnené vyhľadávať odborné vedomosti a odborné zručnosti a zobraziť ich využitie v rámci jednotlivých NŠZ (v nadväznosti na jednotky zamestnania SK ISCO-08), odvetví ekonomických činností (v nadväznosti na SK NACE Rev. 2) alebo úrovni požadovanej kvalifikácie (v nadväznosti na EKR).

Všeobecné spôsobilosti

Všeobecné spôsobilosti sú komplexné schopnosti človeka, ktoré nesúvisia s odbornou špecializáciou a sú prenosné do rôznych pracovných činností (napr. komunikácia v cudzom jazyku alebo digitálna gramotnosť). V súvislosti so stupňom náročnosti, ktorý je požadovaný pre konkrétny NŠZ, sú všeobecné spôsobilosti začlenené do jednej z troch úrovní – **elementárnej, pokročilej alebo vysokej**. Znamená to, že rôzne oblasti všeobecných spôsobilostí sú uvedené kombinačne – v rámci troch stupňov náročnosti (úrovni ovládania), pri stanovení dvoch kategórií (úrovni) dôležitosti (**nutné/výhodné**).

Na karte zamestnania sa zobrazujú iba nutné všeobecné spôsobilosti, po kliknutí na tlačidlo „Podrobnosti“ alebo „Všeobecné spôsobilosti“ na ľavej navigačnej lište aj výhodné s možnosťou zobrazenia opisu úrovni priložením kurzora myši na úroveň ovládania – príklady pre vybranú spôsobilosť na požadovanej úrovni.

Odborné vedomosti

Odborné vedomosti predstavujú osvojené (pochopené, zapamätané a využívané) informácie získané prostredníctvom vzdelávania alebo učenia sa. Sú súborom faktov, zásad, teórií, postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť práce a štúdia. Odborné vedomosti opisujú, aké informácie teoretického charakteru by mal mať zamestnanec osvojené, čo vytvára zázemie na zvládnutie odborných zručností. V súvislosti s požadovanou odbornou vedomosťou na výkon vybraného zamestnania sa vedomosti rozdeľujú na **nutné a výhodné**. Zároveň sa berie do úvahy aj náročnosť zvládnutia, ktorá zodpovedá určitej kvalifikačnej úrovni (**1 – 8 podľa EKR**).

Na karte zamestnania sa zobrazujú iba nutné odborné vedomosti, po kliknutí na tlačidlo „Podrobnosti“ alebo „Odborné vedomosti“ na ľavej navigačnej lište aj výhodné so zobrazením kvalifikačnej úrovne podľa EKR.

Odborné zručnosti

Odborné zručnosti sú schopnosti jednotlivca optimálne (rýchlo, ľahko a zodpovedne) vykonávať určité pracovné činnosti na základe osvojených vedomostí, ale aj predchádzajúcej praktickej činnosti. V súvislosti s požadovanou odbornou zručnosťou na výkon vybraného zamestnania sa zručnosti rozdeľujú na **nutné a výhodné**. Zároveň sa berie do úvahy aj náročnosť zvládnutia, ktorá zodpovedá určitej kvalifikačnej úrovni (**1 – 8 podľa EKR**).

Na karte zamestnania sa zobrazujú iba nutné odborné zručnosti, po kliknutí na tlačidlo „Podrobnosti“ alebo „Odborné zručnosti“ na ľavej navigačnej lište aj výhodné so zobrazením kvalifikačnej úrovne podľa EKR.

Certifikáty a ďalšie písomné osvedčenia

Ide o **osvedčenia, preukazy alebo potvrdenia**, ktoré sú potrebné na výkon vybraného zamestnania a osvedčujú spôsobilosť na výkon špeciálnych pracovných činností v zmysle platných právnych predpisov Slovenskej republiky alebo **ďalšie certifikáty** vyžadované zamestnávateľmi (napr. osvedčenia o absolvovaní jazykových alebo počítačových kurzov). Napr. audítor musí mať na svoju činnosť osvedčenie o spôsobilosti na výkon auditu podľa zákona č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohlade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (§ 3 ods. 1).

Ak výkon vybraného zamestnania nevyžaduje splnenie zákonom stanovenej odbornej spôsobilosti alebo ďalšie certifikáty, je uvedená informácia, že výkon tohto zamestnania nevyžaduje žiaden certifikát, ani písomné osvedčenia.

Prax

V prípade, že sa na výkon vybraného zamestnania vyžaduje absolvovanie **povinnej odbornej praxe v zmysle platných právnych predpisov Slovenskej republiky**, pod položkou prax sa uvádza počet rokov odbornej praxe s číslom a názvom právneho predpisu, ktorý túto odbornú prax stanovuje.

V prípade, že zamestnávateľia vyžadujú na výkon vybraného zamestnania prax, uvádza sa počet rokov **odporúčanej praxe**.

V prípade, že sa prax nevyžaduje, je uvedená informácia, že výkon tohto zamestnania nevyžaduje prax.

Pripomienky a otázky

Položka sa zobrazuje prostredníctvom ľavej navigačnej lišty na karte zamestnania. Je tu uvedený prehľad **všetkých pripomienok alebo otázok** k vybranému zamestnaniu (v prípade, ak ich niekto vzniesol). Na tejto stránke možno zároveň **napísať svoju pripomienku alebo otázku k vybranému zamestnaniu do pripraveného formulára** a kliknutím na tlačidlo „Odoslať“ ju zaslať na posúdenie Realizačnému tímu NSP. Pripomienky poslúžia ako východisková základňa pri revízii NŠZ v budúcom období.

Garancia

Položka sa zobrazuje prostredníctvom ľavej navigačnej lišty na karte zamestnania. Ide o **názov sektorovej rady, ktorá je garantom daného NŠZ**. K dispozícii je aj prepojenie na informácie o vybranej sektorovej rade a zoznam všetkých zamestnaní garantovaných vybranou sektorovou radou.

Ďalšie položky štruktúry NŠZ

Akreditované vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania

Akreditované vzdelávacie programy ďalšieho vzdelávania zobrazia ďalšie požiadavky v rámci optimálneho výkonu vybraného zamestnania, a ktorých absolvovanie sa odporúča na zvýšenie kvalifikácie. Budú sa pri štandardoch **zobrazovať automaticky** (párovací princíp na základe prideleného kódu SK ISCO-08) z databázy akreditovaných vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Informácie o dostupných akreditovaných vzdelávacích programoch ďalšieho vzdelávania budú obsahovať ich názov, dátum a číslo akreditácie, vzdelávaciu ustanovizeň a časový rozsah vzdelávania. Kurzy budú triedené do 4 kategórií: *počítačové, jazykové, odborné a manažérske*.

Oblasť NŠZ pre vzdelávací systém¹

Z hľadiska dosiahnutia optimálneho prenosu potrieb trhu práce do vzdelávacieho systému bolo nevyhnutné nastaviť NŠZ tak, aby na realizáciu NSK boli vytvorené všetky podmienky na čerpanie dátovej základne a najmä, aby NSP bola

¹ Oblasť pre vzdelávací systém sa môže meniť a dopĺňať v závislosti od koncepcných zámerov, konkrétnych potrieb a požiadaviek národných projektov NSP a NSK s cieľom vhodnejšieho prepojenia v rámci prenosu monitorovania potrieb trhu práce do systému celoživotného vzdelávania a prípravy pre trh práce.

vnímaná ako systémový rámec na tvorbu NSK. Zároveň je dôležité vytvoriť v informačnom systéme NSP priestor na zobrazovanie relevantných výstupov NSK k jednotlivým štandardom zamestnaní.

Kód klasifikácie odborov vzdelania – KOV

Na informáciu o optimálnom školskom vzdelaní na výkon pracovných činností, získanie potrebných vedomostí a zručností v rámci definovaného NŠZ, bude slúžiť priradenie **kódu klasifikácie odborov vzdelania**. Vychádza sa však z toho, že ďalšie súvisiace informácie (napr. o vhodnej škole) sa bude možné dozvedieť na internetových stránkach národného projektu NSK. Zároveň je pravdepodobné, že vzhľadom na viaceré čiastočné kvalifikácie, ktoré bude NŠZ obsahovať, sa k nemu priradí viacero kódov KOV, vrátane informácie o viacerých vzdelávacích ustanovizniach poskytujúcich príslušné vzdelanie.

Kvalifikačný štandard

Kvalifikačný, resp. výkonový štandard predstavuje základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a schopností. Vymedzuje ich úroveň s cieľom opísať to, čo má jednotlivec podľa očakávania preukázať v praxi po skončení vzdelávania. Predmetný štandard identifikuje merateľnosť vyučovacieho procesu, čiže opisuje produkt výučby, nie jej proces. Kvalifikačným štandardom sa nazývajú vzdelávacie výstupy odborného vzdelávania a prípravy týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej/čiastočnej).

V súvislosti s NŠZ nastáva porovnanie so spôsobilosťami, vedomosťami a zručnosťami požadovanými zamestnávateľmi a tými, ktoré sleduje kvalifikačný štandard. Ide najmä o zodpovedanie otázok: „Čo potrebuje žiak vedieť (kognitívna oblasť), čomu musí porozumieť (kognitívna a afektívna oblasť), čo má urobiť (afektívna a psychomotorická oblasť), aby plnil úlohu a dostatočne preukázal svoj výkon“.

Vyplnenie kvalifikačného štandardu vytvorí predpoklady na optimalizáciu:

- a) siete škôl,
- b) siete študijných a učebných odborov,
- c) odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania.

Optimalizácia sa týka racionálneho využitia finančných prostriedkov v rámci siete škôl a redukcie študijných a učebných odborov, ktorých absolventi majú problémy s uplatnením sa na trhu práce. V súčinnosti s NSP a vytvorenými NŠZ sa identifikujú duplicity a zastarané odbory nezodpovedajúce praxi, a naopak navrhnuť sa na zaradenie také odbory, ktoré vyhovujú aktuálnym potrebám miestneho a regionálneho trhu práce. Aktuálne odbory budú môcť prejsť modernizáciou učebných plánov a osnov, vzdelávacích štandardov a profilov absolventov. Rovnako bude možné posúdiť vzdelávacie programy škôl a nástroje hodnotenia žiakov a navrhnuť obsah a formy ďalšieho odborného vzdelávania a prípravy (odvetvová koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností). Súčinnosť je dôležitá aj z pohľadu tvorby profilov absolventov odborného vzdelávania a prípravy a v rámci určovania požadovaných vedomostí, zručností, schopností a pracovných návykov.

Hodnotiaci štandard

Dôkazom dosiahnutia výkonového štandardu – vzdelávacieho výstupu by malo byť objektívne hodnotenie (záverečná skúška) na základe spoľahlivých kritérií, prostriedkov a postupov, ktorými sa overí dosiahnutie všeobecného a špecifického cieľa. Proces hodnotenia cez súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých vzdelávacích výstupov vytvára evidenciu o výkone jednotlivca.

Využitie a zobrazenie tejto oblasti týkajúcej sa procesu hodnotenia vedomostí, zručností a spôsobilostí v NŠZ je významné z viacerých hľadísk. Prehľadne sa určia kritériá hodnotenia pre každú všeobecnú a odbornú spôsobilosť; cez prostriedky a postupy hodnotenia sa vymedzia cesty a spôsoby overovania kompetencií, organizačne a metodicky sa nastaví pokyny pre skúšky, ktoré predstavujú súbor pravidiel a predpisov v rámci platnej legislatívy.

Prepojením požiadaviek zamestnávateľov na výkon pracovných činností na pracovných miestach so systémom vzdelávania a prípravy pre trh práce sa nastaví zrkadlo využiteľnosti dosiahnutej kvalifikácie konkrétneho jednotlivca pre konkrétne pracovné miesto.

Záver

Register zamestnaní je dominantnou časťou a dátovou základňou informačného systému NSP určeným najmä tým, ktorí chcú získať informácie o požiadavkách zamestnávateľov na kvalifikovaný výkon vybraných zamestnaní vyskytujúcich sa na slovenskom trhu práce. Jeho kľúčovými systémovými prvkami sú **národné štandardy zamestnaní**, ktoré určujú požiadavky na odborné zručnosti a praktické skúsenosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce. Register zamestnaní je vytváraný a napĺňaný prostredníctvom **sektorových rád**, ktoré reprezentujú záujmy sektora ako relevantný zástupca trhu práce v Slovenskej republike s právomocou predkladať stanoviská o požiadavkách a potrebách zamestnávateľov na kvalifikovanú pracovnú silu v sektore a prispievať tak k zosúladovaniu vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce v záujme dlhodobu udržateľnej ekonomickej konkurencieschopnosti, produktivity a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva Slovenskej republiky.

Výhodou registra je **elektronická forma**, ktorá umožňuje prístupnosť širokému spektru používateľov s pripojením na internet. Využívanie nástroja je bezplatné a dáva možnosť získať potrebné informácie z oblasti trhu práce pre všetkých záujemcov, čo výrazne prispieva k ich lepšej orientácii na trhu práce.

Kontakty

Centrum vzdelávania MPSVR SR

Heydukova 12-14

811 08 Bratislava

tel.: 02/44 63 36 25

fax: 02/44 88 76 84

projektový manažér:

Ing. Martin Minarovič

e-mail: martin.min3@gmail.com

manažér pre publicitu projektu:

Ing. Ľubomíra Bošanská

e-mail: l.bosanska@gmail.com

TREXIMA Bratislava, spol. s r. o.

Drobného 29

844 07 Bratislava

www.trexima.sk

nsp@trexima.sk

bratislava@trexima.sk

Tel.:

+ 421 / (0)2 / 333 222 96

+ 421 / (0)2 / 333 222 09

Fax:

+ 421 / (0)2 / 333 222 55